

Krav om renhedsgrad forsvinder i tågerne

Pris, beskrivelser af opgaver og antallet af timer, som et rengøringsfirma vil bruge på at gøre rent på sygehusene, kommer let til at overskygge den egentlige opgave: At sygehusene skal være klinisk rene for at undgå spredning af infektioner

AF JETTEWARRER KNUDSEN

Sygehusene skal stille større krav til rengøringsniveauet på landets sygehuse. For det er der, grundlaget for bedre rengøring begynder, vurderer Jan Wilken, adm. direktør for Elite Miljø A/S, der står for rengøringen af en række sygehuse. Samtidig er han også medlem af DI's sundhedspolitiske udvalg.

I sidste uge kunne Børsen Fødevarer Sundhed dokumentere, at 100.000 danskere hvert år får en infektion, når de er indlagt på landets sygehuse. Serum Institutet skønner, at

30 pct. af infektionerne kunne undgås, hvis hygiejnen og herunder rengøringen var bedre.

Formanden for Danske Patienter, Pia Christmas-Møller sagde til Børsen Fødevarer Sundhed, at manglende sygehuse rengøring ikke nødvendigvis er et spørgsmål om flere penge, men derimod om, at ledelsen skal prioritere rengøringen højere og dermed stille større og mere realistiske krav, når de udarbejder deres handlingsplaner for rengøring.

Andre bud end penge

»Det er forfriskende at læse, at der nu kommer andre bud end flere penge på bedre rengøring. Man får nemlig ofte, hvad man spørger efter. Det gælder også, når sygehuse og andre offentlige myndigheder udbyder rengøring. Når man beder nogle om at gøre rent, skulle man jo tro, at det overordnede spørgsmål ville være: Hvem kan gøre mest muligt rent for færrest mulig penge? Men jeg må skuffe med, at det sjældent er det,

der efterspørges. Faktisk er det sjældent, at offentlige udbud sætter helt objektive kriterier for, hvordan renhed måles. Så man gør noget andet. Et typisk offentligt udbud vil ofte være udformet således, at den totale pris vægter 50-70 pct. af tildelingskriteriet på tid. Resten er så kvalitet,« siger Jan Wilken.

Han tilføjer, at de offentlige udbydere og deres rådgivere gerne vil kunne opstille et skudsikkert vurderingskriterium.

»Derfor gør de noget andet end at spørge efter renhed. Et typisk udbud beskriver således meget præcist, hvordan rengøringen skal udføres. Så er man sikker på, at rengøringselskaberne beregner prisen på baggrund af den samme metode, og dermed udeluker den usikkerhed,« siger Jan Wilken.

Han forklarer, at når rengøringens opgaver er beskrevet så nøje, så er næste parameter for udvælgelsen af udbydere, hvor mange timer rengøringselskabet vil bruge på opgaven.

»Det vil sige, at kvalitet reduceres til et simpelt spørgsmål om antal leverede timer formentlig ud fra devisen: »Jo flere timer der bruges, desto bedre gøres der rent.« Så nu er timer lige pludselig det, man efterspørger. Og renhed og kvalitet forsvandt ud i tågerne,« fastslår Jan Wil-

ken, der efterlyser, at vi får nogle offentlige udbud, der med objektive kriterier beskriver, hvor rent man gerne vil have det.

»Det kan faktisk nemt lade sig gøre. Og så skal man lade det være op til rengøringselskaberne at vælge metoden. Det vil slippe nogle innovative kræfter løs og finde nye smarte metoder til rengøring, som ikke nødven-

»Det vil sige, at kvalitet reduceres til et simpelt spørgsmål om antal leverede timer formentlig ud fra devisen:

»Jo flere timer der bruges, desto bedre gøres der rent.«

Jan Wilken,
adm. direktør for Elite Miljø A/S

digvis koster mange flere penge - men som til gengæld gør rigtigt rent,« siger Jan Wilken.

At bedre rengøring ikke nødvendigvis er et spørgsmål om flere penge, er Brædstrup Sygehus ved Horsens et godt eksempel på.

Specifikke krav

For to år siden insourcete sygehuset rengøringen fra ISS, samtidig med at ledelsen stillede specifikke krav om rengøringskvalitet. Sygehuset er ledelsesmæssigt tilknyttet Horsens Sygehus. Ifølge servicechef Søren

Møller, Horsens og Brædstrup Sygehus koster den forbedrede rengøring ikke mere.

»Tværtimod har vi sparet omkring 1,5 mio. kr. ved at forbedre vores rengøring,« oplyser Søren Møller, der tidligere har været ansat hos ISS.

Der er ingen fælles krav til rengøringen på landets sygehuse. Men der er i samarbejde mellem Serum Institutet og Dansk Standard udarbejdet standardiserede hygiejne- og rengøringsprogrammer, som blandt andre Horsens og Brædstrup sygehus benytter.

Socialdemokratiet har længe efterlyst og krævet af regeringen, at der bliver indført en dansk standard for krav til hygiejne og rengøring på landets sygehuse. Til efteråret ventes sundhedsminister Jakob Axel Nielsen (K) at iværksætte Den Danske Kvalitetsmodel, som skal resultere i ensartede og sammenlignelige krav til hygiejne- og rengøringsniveauet på landets sygehuse.

Socialdemokratiet har længe efterlyst og krævet af regeringen, at der bliver indført en dansk standard for krav til hygiejne og rengøring på landets sygehuse. Til efteråret ventes sundhedsminister Jakob Axel Nielsen (K) at iværksætte Den Danske Kvalitetsmodel, som skal resultere i ensartede og sammenlignelige krav til hygiejne- og rengøringsniveauet på landets sygehuse.

Sundhedsminister Jakob Axel Nielsen (K) at iværksætte Den Danske Kvalitetsmodel, som skal resultere i ensartede og sammenlignelige krav til hygiejne- og rengøringsniveauet på landets sygehuse.

Abonnenter kan læse tidligere artikler i »Privathospitaler i Danmark«-serien her: borsen.dk/avisen – og se under »Temaer i Børsen«.

jette.knudsen@borsen.dk

Begejstring og nedbrudte faggrænser holder sygehusene rene

AF JETTEWARRER KNUDSEN

På Horsens Sygehus er det blevet en hjertesag, at rengøringen skal have topkvalitet. Både for ledelsen og de 200 serviceassistenter, der står for rengøringen af Horsens Sygehus og det tilknyttede Brædstrup Sygehus.

»Det skal være sådan, at den enkelte medarbejder er tilfreds, når vedkommende forlader det rum, der netop er blevet gjort rent,« siger servicechef Søren Møller, sygehusene i Horsens og Brædstrup. Han har ansvaret for den daglige rengøring på de to jyske sygehuse, som ifølge en kontrolrapport, som Børsen Fødevarer Sundhed har fået aktindsigt i, ligger helt i top i forhold til det generelle rengøringsniveau på landets sygehuse.

»Og det er, fordi vi fra ledelsens side prioriterer rengøring højt og har defineret vores kvalitetsmål meget nøje,« forklarer administrationschef Søren D. Carlsen, Horsens Sygehus.

Ifølge Søren Møller handler det om at få holdningen til, at tiptop rengøringskvalitet er et must for sygehus og patienter gjort til en del af kulturen på de

enkelte afdelinger. Selvom rengøringen på de to hospitaler, der i alt udgør knap 2000 rum, er tilrettelagt efter standardiserede, elektroniske programmer, så er det ifølge Søren Møller blevet til en naturlig del af arbejdskulturen, at medarbejderne – ikke bare dem, der står for rengøringen – lige ser til, om der er steder, der trænger til klud og sæbe.

Vigtig med uddannelse

Medarbejderinddragelse når rengøringsplanerne skal udarbejdes, og uddannelse af personalet er ifølge Søren Møller væsentlige elementer, når han skal forklare, hvorfor sygehusene i Horsens og Brædstrup i forhold til en lang række andre danske hospitaler har fået has på nullermændene. Han fortæller også, at det i processen har været nødvendigt at ændre medarbejdernes forhold til kontrol. På de to sygehuse er der fire årlige hovedkontroller med rengøringen. To eksterne kontroller og to interne. Processen med at højne rengøringsniveauet begyndte for to år siden, oplyser Søren Møller.

»I begyndelsen var rengøringspersonalet meget bange for kontrollen.

Men sådan er det ikke mere. Nu er der gået sport og begejstring i den og dybt engagement i forhold til at fastholde det høje rengøringsniveau, og det skyldes, at vi involverer medarbejderne meget aktivt, når der er forhold, der ikke er i orden,« siger Søren Møller.

En metode er, at gøre personalet til aktive medspillere i kampen mod skidt.

»Vi tager med det samme fat på eventuelle problemer og drøfter sammen med medarbejderne, hvad der skal til for at få rettet op på manglerne. De er aktive medspillere, når vi følger op på de ømme punkter, som kontrollen viser. Og det giver engagement og pligtfølelse hos den enkelte medarbejder, når der skal strammes op,« siger Søren Møller.

Det er virksomheden How2plan, der står for den eksterne kontrol af rengøringen på de to hospitaler. Samtidig har de to sygehuse valgt at skrive ekstra kraftigt op for kravene til deres interne kontrol.

»Det betyder, at vores interne elektroniske kontrolprogram løbende tager stikprøver af 300 rum og områder. Vi måler os selv ud fra de samme kri-

terier som vores eksterne kontrol – det giver os et mere retvisende og realistisk billede af rengøringsniveauet – og det er afgørende, når kvaliteten på rengøringen skal fastholdes,« forklarer Søren Møller, der mener, at nedbrydning af stive faggrænser også er en væsentlig forklaring på det høje niveau.

»Vi har simpelthen fusioneret flere fagområder sådan, at portører og rengøringsassistenter nu er slået sammen i en faggruppe – nemlig serviceassistenter. Og det betyder, at de tidligere rengøringsassistenter ikke gør rent hele tiden, men også har med patienter at gøre. F.eks. deler de mad ud, ordner instrumenter og kører også patienter til f.eks. røntgen. Samtidig tager en portør også lige spand og gulvskrubbe, når det falder for,« forklarer Søren Møller.

Serviceassistenterne på de to sygehuse gennemgår et toårigt uddannelsesforløb i samarbejde med det lokale Amu-center. Den model har ifølge Søren Møller betydet et meget stort fagligt løft af rengøringspersonalet og ikke mindst deres selvværd.

jette.knudsen@borsen.dk

En af årsagerne til de rene sygehuse i Horsens og Brædstrup skyldes nedbrudte faggrænser. Portører og rengøringspersonale er alle blevet servicepersonale, og det har skabt både større arbejdsglæde og ansvarfølelse for rengøringen. Her er servicemedarbejder Per Sørensen i gang med en af opgaverne. Foto: Anders Brohus